

‘Het hele jaar door bloeit hier wel iets. Het is echt schitterend geworden’

Gemeente Papendrecht bouwt verder op vasteplantenconcept

Als groenontwerper bij de gemeente Papendrecht werkt Bert Schaeffer veel met het Greentocolour-vasteplantenconcept van Griffioen Wassenaar.

Waren anderen eerst nog sceptisch, hij geloofde er vanaf het eerste uur in. ‘Ik ben hier heel lyrisch over; ik vind het een geweldig concept met alleen maar voordelen.’

Auteur: Sylvia de Witt

Bert Schaeffer van de gemeente Papendrecht ontmoette Bert Griffioen van Griffioen Wassenaar in 2010 bij een boomkwekerij in Udenhout. En niet alleen het concept waarover Griffioen toen vertelde, sprak hem zeer aan, maar vooral ook de persoon erachter. ‘Ikzelf probeer mijn werk altijd met passie uit te voeren’, zegt hij, ‘en Bert Griffioen vertelde destijds met enorm veel bevoegenheid over zijn kindje, het vasteplantenconcept. Maar dan nog: iemand kan je wel een mooi verhaal vertellen, maar dan hoeft het nog niet helemaal waar te zijn. Greentocolour is echter een bewezen concept; het

klopt gewoon allemaal.’

Het draait in deze wereld ook om iemand iets gunnen, meent deze groenontwerper. Na zijn ontmoeting met Griffioen vertelde hij de mensen op zijn werk bij de gemeente Papendrecht vol enthousiasme over dit totaal nieuwe concept. Ook zij raakten overtuigd en de gemeente Papendrecht werd één van de eerste klanten in de regio.

Beplanting op rotondes

Allereerst maakte Frank Groeneweg, ontwerper bij Griffioen, een ontwerp voor de rotonde bij het poli-

tiebureau, bij de kruising van de Burg, Keizerweg en de Veerweg. Dit is een belangrijke hoofdader in Papendrecht. Eén van de plantensoorten die daar werden geplant, was brandkruid (*Phlomis russeliana*), en verder onder andere *Alchemilla*, *Anemone*, *Bergenia*, *Geranium*, *Hemerocallis*, *Lythrum*, *Nepeta* en *Persicaria*.

Gemeentes hebben vaak verschillende wensen wat de beplanting op een rotonde betreft. De ene gemeente ziet hier graag hoge beplanting, omdat die het zicht op de overkant belemmert en mensen

dan vanzelf voorzichtiger gaan rijden. Een andere gemeente wil juist een rotonde met lage beplanting, zodat weggebruikers er goed overheen kunnen kijken. Greentocolour heeft als uitgangspunt dat de beplanting op een rotonde niet hoger zou mogen worden dan 40 tot 50 centimeter, inclusief de bloem. Daarmee is een goed uitzicht voor alle weggebruikers gegarandeerd. Daarom past Griffioen hier geen hoog groeiende siergrassen toe, hoe fraai deze ook zijn. Daarbij komt dat hoger groeiende grassen ieder jaar omvangrijker worden en het slechte zicht dus alleen maar toeneemt.

‘Daarnaast willen we rotondes graag zo lang mogelijk gedurende het jaar aantrekkelijk houden’, vertelt Bert Griffioen. ‘In onze beplantingsplannen houden we daar rekening mee, door planten toe te passen die tot begin december nog kleur hebben.’ Griffioen gebruikt op rotondes de snelst dichtgroeiende soorten; die zorgen voor het minste onkruid. ‘Want hoe minder vaak de rotonde betreden hoeft te worden voor onderhoud, hoe veiliger voor de groenmedewerkers. En hoe mooi de beplanting op een rotonde ook is: veiligheid blijft natuurlijk het allerbelangrijkste.’

Interesse van andere gemeentes

De allereerste Greentocolour-beplanting op de rotonde in Papendrecht was een regelrecht succes; volgens Schaeffer sprak deze de bewoners enorm aan. ‘Ze vonden het prachtig. Ik hoorde vaak: Dit is weer eens wat anders dan al die saaie rotondes die je overal in Nederland ziet. Daarop zijn wij verdergegaan met dit concept en werd het op meerdere locaties ingezet.’

Voor een andere rotonde, de kruising van de Veerweg en de Rembrandtlaan, tekende Schaeffer zelf het ontwerp. Ook deze werd mooi ingericht

met onder meer *Agastache*, *Echinacea*, *Geranium*, *Hemerocallis*, *Phlomis* en *Persicaria*. ‘Andere gemeentes die dit zagen vonden het weliswaar erg mooi, maar vroegen zich af wat dit wel niet kostte. Is het niet veel duurder dan eenjarigen? En komen die planten echt terug? Dit soort vragen kregen wij.’

In een touringcar kwamen mensen van de gemeente Leerdam naar Papendrecht om dit vasteplantenconcept eens goed te bekijken. Schaeffer leidde hen rond. Vervolgens kwamen er mensen van de gemeenten Dordrecht, Alblasserdam en Sliedrecht kijken. ‘Wij hebben toen verteld hoe dit concept in zijn werk gaat. Daarna werden er nog meer rotondes in Papendrecht op deze manier ingericht. Ook de gemeente Dordrecht zag wat in het Greentocolour-concept en heeft dit nu her en der toegepast, evenals in de gemeente Zwijndrecht, waar nu vele duizenden vierkante meters volgens dit concept zijn ingericht. Het had echt een sneeuwbaaleffect.’

Knaleffect

Op een rotonde moet je iets laten zien, vindt Schaeffer, en moet je van een bepaalde groep planten minimaal 60 tot 100 stuks neerzetten. ‘Het moet knallen, en juist door dit knaleffect gaan weggebruikers langzamer rijden op een rotonde. Hier komen op de rotondes van beide kanten fietsers, veel schoolgaande jeugd. Automobilisten moeten hun hoofd er dus goed bij houden en rustig rijden. Door de vaste planten gaan mensen nog langzamer rijden, is de ervaring hier. Dit concept heeft veel pluspunten. Al na één zomer is vrijwel alles bedekt, er is veel minder onkruid en je hoeft de planten geen water te geven, tenzij het extreem droog is.’

Meander met bloemen

Een belangrijke locatie in Papendrecht is de Markt, waar ook het gemeentehuis zich bevindt. Veel Papendrechters vonden de Markt saai, leeg en grijs. Er moest een nieuw marktplein komen, een

Bert Schaeffer

soort huiskamer voor de gemeente, en de inwoners werden hier actief bij betrokken. Hieruit kwamen uiteindelijk vier ontwerpen: 'Bomeneilanden' met allemaal bomen aan de westkant, de 'Groene kamer' met verspreid groen in de vorm van oases, 'Waterspel' met een waterpartij in het midden en 'Meander met bloemen', een slingerpatroon van vakken met vaste planten. Het laatstgenoemde ontwerp kreeg de meeste stemmen. Het plein is ontworpen door landschapsarchitect Frans Boots en Schaeffer maakte het ontwerp voor de beplanting met Greentocolour.

Schaeffer: 'In de zomer van 2016 is de Markt in Papendrecht drastisch veranderd. Er zijn zo'n vijftig bomen geplant, waaronder *Cercidiphyllum japonicum*, *Magnolia*, *Prunus subh.* 'Autumnalis' en *Ulmus* 'Columnella'. Het midden van het plein is open gebleven voor evenementen, zoals de ijsbaan in de winter en de kermis. Er staan zes verhoogde plantvakken van zo'n 200 en 300 m² met een

Frank Groeneweg

rand van cortenstaal. Daarin staan vaste planten als *Agastache*, *Echinacea*, *Geranium*, *Helenium*, *Hemerocallis*, *Nepeta*, *Persicaria*, *Phlomis*, *Sedum* en diverse bolgewassen. Ik heb bij dit ontwerp vaste planten van Griffioen gebruikt, maar daarnaast ook andere vaste planten die ik graag zie, waaronder diverse bolgewassen, zoals de naald van Cleopatra en sierui. Het hele jaar door bloeit hier wel iets. Het is echt schitterend geworden.'

Advies

De buitendienst van de gemeente Papendrecht doet het onderhoud van alle vaste planten. De bewatering wordt uitgevoerd door een externe aannemer, omdat de dienst niet de beschikking heeft over zo'n grote watertank. Het afmaaien, het mulchen en de bemesting van de vaste planten worden door Griffioen gedaan. Hiervoor is een contract afgesloten van vijf jaar. Schaeffer: 'Dan ziet alles er voor een jaar weer tiptop uit. De aannemer doet de opbouw van de grond volgens

het Greentocolour-concept. Hij weet precies hoe dat moet; dat heb ik ook laten beschrijven in het bestek. Voor het aanplanten komt werkvoorbereider Hans Hoek van Griffioen langs om eerst de grond te keuren en vervolgens de aanplant te doen.' Griffioen geeft Schaeffer ook advies waar hij heel blij mee is. 'Het eerste jaar wilde ik bijvoorbeeld smeerwortel gebruiken, maar Frank Groeneweg vertelde me dat ik beter kattenkruid op die plek kon planten. Dat heeft een betere weerstand tegen droogte, waardoor de grond snel bedekt is en onkruid moeilijker opkomt.' Zo leerde Schaeffer welke soorten en combinaties van soorten hij het beste in zijn ontwerpen kon toepassen. En alle ontwerpen die hij vervolgens maakte voor de gemeente, liet hij Groeneweg nog een keer nakijken.

Nieuw ontwerp

Schaeffer maakte onlangs een nieuw ontwerp voor Den Briel, waar in mei vorig jaar een nieuwbouwproject werd opgeleverd. Na werkzaamheden aan de infrastructuur is het realiseren van een park de laatste stap. Medio volgend jaar wordt dit park aangelegd en hierin komen ook weer vaste planten van Griffioen. 'We hebben inmiddels veel vaste planten in Papendrecht. Vooral op A-locaties krijg ik van het beheer toestemming om te werken met vaste planten. Dan gebruik ik altijd die van Griffioen; dan heb je honderd procent slagingskans.'

Tegenwoordig zijn er meerdere vasteplantenconcepten in den lande, zoals Zorgeloos Groen en Vitaalgroen. Uiteraard is Schaeffer hiervan op de hoogte. Hij zegt daarover: 'Iets wat goed is, wordt nagemaakt. Maar Bert Griffioen is de pionier. In eerste instantie werd hij uitgelachen; hij kreeg te horen: vaste planten in het openbaar groen zijn toch veel te duur, jullie lijken wel gek. Bert Griffioen geloofde echter in zijn verhaal en nu zie je dat het werkt. Ik ben hier heel lyrisch over; ik vind het zo'n geweldig concept. Hoe vaak wij hier niet laaiend enthousiaste mensen aan de balie krijgen! Daar doen we het uiteindelijk voor. Ik woon en werk in Papendrecht, en in de openbare ruimte is er bij wijze van spreken niks mooiers dan die vaste planten.'

Be social

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/article/27571/het-hele-jaar-door-bloeit-hier-wel-iets.-het-is-echt-schitterend-geworden